

У С Т А В
На Народно читалище „Бачо Киро-1869”-гр. Бяла черква

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този устав, съобразен със Закона за народните читалища се уреждат основните положения на вътрешно нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл. 2 . НЧ „Бачо Киро-1869” е културно-просветна организация. Създадено през 1869 година, то има историческа заслуга за културното и икономическо развитие на населението на гр. Бяла черква. Спомогнало за изграждане на личности с национално значение.

Чл. 3. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел – със седалище град Бяла черква, област Велико Търново ,улица „Бачо Киро”№81 Вписано в регистъра на Министерството на Културата под №920 /20.04.2001 и в регистъра Окръжен съд В.Търново под № 1420/1997

Чл. 4. Народното читалище не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 5. НЧ „Бачо Киро-1869” изпълнява държавни културно-просветни задачи в областта на културата. Поддържа отношения на сътрудничество с държавните и общински власти, с Министерството на културата, взаимодейства в работата си с учебни заведения, културни институти , църквата, обществени и стопански организации, фирми и други, които извършват или подпомагат културната дейност.

Чл. 6. Читалището може да се съюзява с други читалища за общи дейности без ограничаване самоуправлението на собствената си дейност и имоти.

Чл.7. Читалището не може да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 8. Целта на Народното читалище е да създава, опазва и разпространява духовни ценности, да развива творческите способности и задоволява културните потребности и интереси на населението, да подпомага и организира културните начинания на града.

Чл. 9. Народното читалище задоволява потребностите на гражданите, свързани със :

1. Развитие и обогатяване на културният живот в населеното място.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.
5. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост

6. осигуряване на достъп до информация

Чл. 10. За постигане на целите си по чл.8, читалището извършва основни дейности, като :

1. Уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество.
3. Организиране на школи, кръжоци, курсове по изкуствата и за изучаване на чужди езици, клубове, кино и видео показ, празненства, концерти, чествания, спектакли, изложби и младежки дейности;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край.
5. Създаване и съхраняване на музейни сбирки съгласно Закона за културното наследство
6. Предоставя компютърни и интернет услуги

7.Разработване и реализиране на проектни предложения като бенефициент и/или като партньор към оперативни програми и/или схеми за безвъзмездно финансиране, съфинансирани от Европейски фондове, към донорски програми и организации от Европа, Америка и всички държави по света.;

8.Извършване на допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните му функции, основани на новите пазарни форми и механизми, непротиворечащи на Закона за народните читалища и Закона за Юридическите лица с нестопанска цел като:

- Извършва компютърни услуги на населението
- Издава книги,информационни брошури,диплянки ,CD и DVD филми и дискове.

ГЛАВА ТРЕТА УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл. 11. НЧ „Бачо Киро-1869” е учредено на 27.12.1869 година от Бачо Киро.

Чл. 12. /1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са българските граждани. Те биват : действителни и спомагателни.

1. Действителните членове са дееспособни лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището. Плащат редовно определения по устав членски внос и имат право на глас.

2. Спомагателните членове са лица до 18 години, нямат право да избират и да бъдат избирани в читалищното настоятелство и имат съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване на целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас.

Колективни членове могат да бъдат :

1. Професионални организации.

2. Стопански организации.

3. Търговски дружества.

4. Кооперации и сдружения.

5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с големи заслуги към читалището.

/5/ Индивидуалните и колективни членове се приемат от настоятелството, а почетните - от общото събрание

Чл. 13. Действителните и почетните членове на читалището имат право :

а/ да избират и да бъдат избирани в ръководните му органи при условие, че имат най-малко двугодишно членство;

б/ да участват в обсъждането на всички въпроси от дейността на читалището;

в/ да получават информация за работата на ръководните му органи.

Чл. 14. Членовете на читалището са длъжни :

- а/ да спазват устава;
- б/ да плащат определения членски внос;
- в/ да пазят и обогатяват читалищното имущество.

Чл. 15. Членството в читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи :

1. При не плащане на членски внос за повече от една година
2. По молба на члена до Настоятелството – по собствено желание.
3. При грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и името на читалището, посегателство върху имуществото на читалището и след като са взети безрезултатно всички мерки за изправяне на виновния – с изключване от Общото събрание.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОРГАНИ НА САМОУПРАВЛЕНИЕ

Чл. 16. Органите на самоуправление на Народното читалище са :
- общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 17. /1/ Върховен орган на читалището е общото събрание.

/2/ Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас и желаещите да участват почетни членове.

Чл. 18. /1/ Общото събрание :

1. Изменя и допълва устава.
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя.
3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището.
4. Изключва членове на читалището.
5. Приема основни насоки за дейността на читалището.
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищния съюз.
7. Приема бюджета на читалището.
8. Приема годишният отчет до 30 март на следващата година
9. Определя размера на членския внос
10. Отменя решения на органите на читалището.

11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.
12. Взема решение за прекратяване на читалището.
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.
14. Утвърждава почетни членове на читалището.

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 19. /1/ Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата на събранието трябва да съдържа дневният ред, дата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на общодостъпни места трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/ Общото събрание е законно ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по чл. 18, ал.1, т.1,4,10,12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове на читалището. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите.

/5/ Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по

седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 20. /1/ Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най- малко от 5 члена, избрани за срок от 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството провежда своите заседания най- малко един път на тримесечие и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от половината от членовете му. Решенията се вземат с обикновено мнозинство.

/3/ Настоятелството се свиква с писмена покана до всеки член от председателя на същото два дни преди заседанието.

/4/ Настоятелството :

1. Свиква общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание.
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му.
4. Сключва договори с други физически и юридически лица.
5. Взема решения за морално и материално стимулиране на работещите в читалището и самодейните колективи.
6. Взема решение за разкриване и закриване на самодейни колективи, школи, клубове и други кръжочни форми на работа.
7. Взема решения за разкриване на помощни стопански дейности.
8. Организира изразходването на средствата по бюджета на читалището.
9. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището.
10. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
11. Приема правилник за вътрешния ред на читалището.

Чл. 21. /1/ Председателя на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 години.

/2/ Председателят :

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание.
2. Представява читалището пред държавни и обществени органи.
3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание.
4. Отчита дейността си пред настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите договори на служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.
6. По решение на настоятелството част от функциите на председателя могат да се възлагат на секретаря.
7. При отсъствие се замества от зам.председателя или секретаря.

Чл. 22. /1/ Секретаря на читалището се назначава и освобождава от настоятелството на щатна длъжност за неопределено време по КТ.

/2/ Секретарят :

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представява читалището заедно и поотделно с председателя.
5. Носи материална отговорност за имуществото, отговаря за изразходване на средствата, подписва като втори подпис финансовите документи
6. оперативно представява читалището пред държавни и обществени органи и физически лица
7. отчита дейността си пред председателя и настоятелството

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена

линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 23. /1/ Проверителната комисия се състои най-малко от трима члена, избрани за срок от 3 години.

/2/ Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание ; за законосъобразното изразходване на паричните средства и поддържане на материално-техническата база на читалището. /4/ При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление органите на прокуратурата.

Чл. 24. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 25. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 26. Имуществото на читалището се състои от сгради с обзавеждане, инвентар, 19 600 кв.м. земеделска земя и 218 кв.м. не застроена площ в гр. Варна, музейна сбирка и недвижимо имущество.

Чл. 26. Народното читалище набира средства от следните източници :

1. Членски внос.
2. Културно-просветна дейност и информационна дейност
3. Субсидии от държавният и общински бюджет.
4. Наеми от движими и недвижими имущества.
5. От стопанска дейност и услуги.
6. Дарения и завещания.
7. От проекти
8. Други приходи.

/2/ Сумите от дарения се изразходват според волята на дарителя или по решение на настоятелството, ако няма изрично изразена воля на дарителя.

/3/ Читалищното настоятелство може да награждава изявили се читалищни служители, читалищни деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяване на читалищната дейност и популяризиране името на читалището и общината на регионални и национални конкурси и прегледи.

Чл. 27. С решение на настоятелството се определя представител на читалището в Общинската комисия за разпределяне на предвидените в държавния и общински бюджет средства за читалищната дейност.

Чл. 28. /1/ Читалището не може да отчуждава недвижимо имущество и да учредява ипотека върху него.

/2/ Движими вещи могат да бъдат отчуждавани или залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

/3/ Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него, не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.29. След утвърждаване на определената сума от Държавния и Общински бюджети, същата се предоставя на читалището за самостоятелно управление.

Чл.30. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда и помещения се изискват допълнителни средства от Общинския съвет.

Чл. 31. /1/ Читалищното настоятелство изготвя годишният отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

/2/ Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището.

/3/Разходната част не бива да превишава приходната част на бюджета

Чл.32. Председателите на народните читалища на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 33. /1/ Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако :

1. Действията му противоречат на закона, устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.

3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години
4. Е обявено в несъстоятелност

ГЛАВА СЕДМА

. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.34. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 3, ал. 4, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл.35. Председател на читалище, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срока по чл. 10, ал. 3, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл.36. Председател на читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 26а, ал. 4, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Читалището носи името „Бачо Киро-1869”.

§ 2. Читалището има кръгъл печат с надпис на Народно читалище „Бачо Киро -1869”-гр. Бяла черква в окръжност, в средата разтворена книга с годината на основаването му.

§ 3. Празник на читалището е 24 май – Ден на Св.Св. Кирил и Методи, на славянската писменост и култура.

§ 4. Символи на читалището :

- герб, значка, плакет, знаме и ритуали.

§ 5. Измененията и допълненията на Устава на Народно читалище „Бачо Киро1869” – гр. Бяла черква ,приет от Общото

събрание на членовете, проведено на 20.04.2010 г. са направени съобразно измененията и допълненията на Закона за народните читалище, приет от -то Народно събрание на 05.06.2009 година

§ 6. Настоящият устав отменя устава на Народно читалище „Бачо Киро” приет на 11.09.1997 година.